

Թորանսա՝ եղանճըլդ, ֆէսա
թէէսսիրսիլիք իտարէսինտէն օ
մըշ տըր: Պինապէրին էսսսը
քիւմէթ թատիլ օլունմագ կէ

թի կամ մագաղաթի վրայ շատ ցանցառ տեսնուող եւ արուեստին մտադրեցնող հիացուցիչ կերպ մըն է։

Քննադիրն է՝ յօթի դարէ Հայաստանեայց ընդ Արեւմտեայ սիրալիր յարաբերութեանց ժամանակներէն Գրիգորի Զ. Կաթողիկոսի առ Հռոմ մայր Գահանայապետն գրած սիրոյ և մեծարանաց եւ շնորհակալութեան թուղթն՝ առ թիւ թագադրութեան լեւոնի Ա. թագաւորի, երբ Մոգուն տիրոյ Արքեպիսկոպոսին ձեռք Զընուածական թագն եկաւ յԱրեւմտից ինչանակ սիրոյ և միութեան մէջ Հռոմայ Հայրապետի մ'ասկէ պատշաճադոյն եւ հաճոյագոյն նուէր կարծենք դժուար էր ընտրել։ (ինչպէս շատ ականաւոր աւագ անձինք հաստատեցին) մանաւանդ լեւոնի ԺԳ. որ այնչափ եռանդուն հոգւով վառեալ է վասն միաբանութեան ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյ։

Գործն է երեքմասնայ՝ - 1. Գրիգորի Կաթողիկոսի առ Գահանայապետն ուղղած նոյն թուղթն, որուն այս տեղ սկիզբը տեսանելի է՝ լուսանկար պատկերէ առնուած(1)։ - 2. Նոյն թղթոյն լատիներէնը՝ հին գոթացի տառերով։ - 3. Իննովկենտի Գ. առ Կաթողիկոսն պատասխանը նոյնպէս լատիներէն, երկու ալ և

(1) ԳՐԻԳՈՐ

ՀԱՅՈՑ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՐԵԱԼ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՍՐԲՈՑ

ՄԵՃՈՒՆԵԿԵԿՆՈՑԻ ՀՈՒՄԱՑ

ԳԵՐԱԳՈՒՆԻ

Յետ Գրիգորի պետիդ, որ ի մանէ կարգեալ գլուխ կաթողիկէ եկեղեցւոյդ Հռոմայ, որ հանուրց եկեղեցեաց է մայր, որ եւ այդչափ էք խոհական եւ սուրբ ըստ պատշաճի, որպէս յառաքելոցն կայք ի տեղով Պապ վեհագոյն, եւ ձեզ հայրապետացք սրբոց եւ եպիսկոպոսաց, կարգիւնալաց, քահանայից, կղերիկոսաց եւ որոց ի ձերմէ սուրբ եկեղեցւոյդ են առ հասարակ ամենեցուն ողջոյն եւ եղբայրութիւն։

ալ հին լատիներէ գրեբերէ հա՛նուած - երեսներն երկիջեան են ըստ հին գրչութեան - Հայերէն երկաթաղիւր ճիշդ այն ձևով որ նոյն թու. ԺԳ. դարերու մէջ գրոց օրինակութեան սովորականն էր, գոյնա-գոյն՝ կարմիր, կապոյտ կամ ոսկի՝ ըստ տողիցն եւ սկզբնատառից, նոյնպէս հնաձեւ լատիներէնը։

Ով որ հին մագաղաթեայ հայերէն գրադրաց ընտանեցած է՝ գիտէ ա՛նոնց վայելչական ոճոյն հետ միացած՝ դժեբու սուր նրբութիւնն, երանգած կենդանութիւնն և ոսկւոյն կենդանի փայլը։ (այն հնու-թեան մէջ կը պակսի միայն ստուեր-րարին)։ Նրանք հաստատել թէ վի-եննայի երկու նշանաւոր արուեստագիտաց ճարտարութեամբն յաջողած է սոյն մատենիւս ճշգրտութեան յայտնել թիւ դարու Հայաստանի եթէ՛ ըստ նկարուց և եթէ՛ ըստ գրը-չութեան արուեստին, որով կ'արշա-րանայ լիովին՝ առաջին երեսներէն մէկուն վրայ գրչյութեամբ ծանուցումն STILO·PRISCO·ARMENIO·EXARATVM (ըստ վաղեմի հայ-կական ոճոյ յերկուրեալ)։

Հռոմայ այլեւայլ լրագրերն ըստորագրեցին այս գեղարուեստական գործուածն, որով յԱրեւմուտս եւս ծանօթացաւ հին (գոնէ միջինդարեան) Հայաստանի արուեստը՝ առանց լուր թեամբ անցնելու իւրաքանչիւր գլխոց հնաձեւ գեղապատշաճ կարէն խորաններն։ և ամեն երեսին վերեւ ձգուած գլխոյ դարձերն՝ իբր առան-

1 ԺԱ, ԺԲ դարերէն յառաջ պարզա-գոյն էին ձեռագիրք և զարդագրութե-նէ զուրկ։

2 Խորան սովորութիւն էր անուանել զընգալի մատենաներուն մէջ գլխաւոր մասանցն առաջին երեսին գլուխը գոյնը գոյնեկարուած խորանաձեւ զարդարան-քնն որ մինչեւ երեսին կէտերը կը հաս-նէր. որ և մինչեւ դարուս սկիզբներն Արեւելք տպագրեալ գրոց մէջ շարու-նակուած կը տեսնուի՝ միագոյն սեւա-գորշով։ Նոյն Խորանները սովորական են արարացի գրոց ալ։

ձինն ուշադրութեան և հետաքրք-րութեան նիւթ մասնագիտաց և հըմ-տացելոց։

Աւելորդ է ըսել՝ թէ հարթ երեսի վրայ միագոյն սեւագորշով պատկեր մը, (ինչպէս մինչեւ այստեղ յառաջ բերուած նուէրներունը) հազիւ ստուերն է պէսպէս արուեստից ըս-քանչելի արգասեացն։ - Թեւեւ նոյն ինքն սեւագորշոյն ալ սքանչելի ար-գասիք մըն է արուեստի։ Ով որ ա-ռիթ ունեցած է ոսկեթել նորոտա-ներկ բանուածք մ'անոր սեւագիծ ստուերագրին հետ բաղդատելու, ինքնին կարող է համեմատական գա-ղափար մը կազմել՝ պատկերին ներ-կայացնել ու դած կենդանի սկզբնա-կանին վրայ։

Կարճ խօսքով բացատրած է վա-րամբողջ Կարգիւնայն այս նուէրիս որպիսութիւնն, երբ յանուն Ս. Գա-հանայապետին յատուկ շնորհակա-լութեան գիր ուղղելով առ Գիր Աբ-բահայր վանացոյ կ'անուանէր՝ «Թէ ներքուստ և թէ արտաքուստ ճար-տար յօրինուած հատոր»։

Սոյն նուէրն յանուն Միաբանու-թեան Ս. Գահանայապետին հանդի-սապէս մատուցողն եղած է ընհ. Գործակալն առ Ս. Գահանա՝ Գերյու-գելի Հ. Տիմոթէ. վ. Լիմոնեանց թա-գադիր Աբբայ։

Նուիրատուք ուրախ են՝ իրենց այս ոչ թեթեւ աշխատութիւնն յաջողու-թեամբ պսակեալ և Եւրոպոյ կրկին և կրկին շնորհաւորութեամբք պա-տուեալ տեսնելուն։ այն երկար աշ-խատութիւնն որ բովանդակ գործոյն մինչեւ ամենամանր նաեւ նիւթական մասանց մի առ մի ծրագրութեամբն և ըստ գիտութեան ու արուեստին պահանջմանց իրարու պատշաճաւոր կարգաւորութեամբն առաջնորդ ե-ղած է օտարազգի ճարտար արուես-տագիտաց։

Ուրախ ենք դարձեալ՝ և մեր աղ-գին խնդակից՝ այսօր կրթեալ աշ-խարհի համոզեալ ըլլալուն, թէ Հայ ազգն արդէն ի հնութեան ունեցած է՝ նաեւ գեղարուեստից ճիւղին՝ իւր ոչ աննշան կրթութեան աստիճանն։

ՍՍՐՐԱՑԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԱՐ

Գալաթա 1 յունիս	
Հ. Գ. ումուսի 31 դար. Գ. Բ.	15 24
Գ. Գ. յունիս 1 աշըլ. (տուպը)	15 22
Իւնիֆիէ դար. 31 դար.	
» աշըլ. 1	
Սէրի Ա. Ա. Իսթիքրազ	24 20
» Բ. Բ.	14 20
» Գ. Գ.	15 22
Բուսէլի շրմէնտըֆէրի	41 1/2
Ագչէ ֆաիդի	7
Բարբո	
Հէվալտիդ	20

ՊԱՆԳԱ ԱԳՐՈՒՆԱԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7 18
Սթամպուլ պանդասը	6 30
Սօսիթէ Ժէնէրալ	4 24
Թրամֆիլ	4 50
Սօսիթէ Ժ. Թ. Թ. Թ. պանդասը	4 15

ԱԳՉԵԼԻՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Օսմ. Լիւրասը 100 զրուշտան	Ղ. Բ. Բ.
Պէնազ Մէնիտիէ ֆարաք	108 16
Սթէթալք	102 20
Պէնազ	103 20
Ալթըլըք	103 20
Պաթըր	000
Գայմէ	0000
Ինկիլիզ Լիւրասը	111 05
Ֆրանսիզ Կաթուսը	88 08
Բօլ	90 10
Գրէմից Կաթուսը	51 20
Գրապիս դամէր	10 40
Իսթիքրազ տալիսի	00 00
Գարանտը	35 38
Աշըլտը Գուրօն Զէսիք	35 35

ԷՎՐՈՓԱ ՊՕՐՍԱՄԱՐ

Էստրա, 12 Յունիս	
Ինկիլիզ Գոնսուլիտի	99 1/4
Էստրա ումուսիէ աշըլ. Գ. Բ.	14 1/16
» Գարան. Գ. Բ.	14
5 Իսթիքրազ Լիւնի սընթի	24
71 » 2	14 3/8
79 » 3	13 3/8
Տէվէթի Ալիէնի 71 Իսթիք.	83
Օսմանլը Պանդասը	10 1/4
Բուսիս Իսթիքրազը 1873	94 1/8
Մըսըր Իսթիք. Կիրէշմէ	79 3/8
Մըսըր Իսթիքալը շրմէնտըֆէր	100 1/2
Տարաք սանիթի	76 3/8
Մըսըր Բօշիւտ Իսթիքրազը	99 3/4

Մահարիսիան էստրա	00
Գամպիո Բարիս	25 45
Բարիս, 12 Յունիս	
Ֆրանսիզ ֆօնտուսը 39%	83 12
Ֆրանսիզ ֆօնտուսը 41%	105 75
Էստրա ումուսիէ աշըլ. Գ. Բ.	14 22
Մուստիլէ օլմուշ սէրի Բ	00 00
Մուստիլէ օլմուշ սէրի Բ	14 15
Բուսիլի շրմէնտ. Թահ.	41 00
Օսմանլը պանդասը	518 75
Գրէտի Լիւնի	590 90
Գրէտի Ֆօնսի	1452 00
Լիւնի ագաիսու	1252 00
Սիւէ յիշ Գահանա	2166
Բուս ֆօնտուսը 5% 1877	401 3/4
Իսթիքալ էստրա	98 35
Մըսըր Իսթիքրազը Կիրէշմէ	403 75
Իսթիքալ Խարիսի Իսթիք.	71 1/2
Բրիթիթէ Թահիլաթը	408 75
Եստրա 5% 1879	367 50
Գամպիո Լօնտրա	25 28

Բարիս, 12 Յունիս	
Ֆրանսիզ ֆօնտուսը 41%	96
Օսմանլը ֆօնտուսը 41%, 9%	60 00
Բուսիլի շրմէնտըֆէր Թահ.	
Մըսըր Իսթիքրազը Կիրէշմէ	000 00
Վիէննա, 12 Յունիս	
Լօնտրա Լիւնիքիէ Գամպիո	126 45
Բուսիլի շրմէնտըֆէր Լիւնի	20 80

ՄԱՏԹԵՈՍԵԱՆ

Միշակիտիսանի քեպիր

Տէրսատէթտէ Ֆինանսըր Եօ-գուշուտա 27 նիւմէրօլու ֆապրի-գատա, Լիւրօրատան ճէլպ օլմուսուշ օլան նէվիճատ մաքիւնալարալ միւհ-քէմ վէ միւ.քէմիլ սուրէթտէ քի-թապար թէճիտ օլմուսուշու կիպի. ումուրը թիւնճարիէնէ վէ աշիւյիթի ույիթիէն մախսուս տէֆաթիթի ճիւ-տիէն վէ իւնաթ վէ գարթ տը վի-զիթ վէ պունա միւմասիլ հէր տիւր-լիւ էվրագը մաթպուէ դաեթթ էհ-վէն ֆիեաթլարալ մուսթագամ սու-րէթտէ թապ վէ իմալ օլմուսագա-պուլունտուղունտան, թալիպլէրին հէր վէնէ իւն մէմուտէ իտէնէկի վէ մէգըիւր մահէլլտէ տալի լէվազի-մաթը տէվալիթ եանի հէր տիւրիւ-քեաղտա գալիմ միւրէքքէպ ֆիթուսթ օլմուսուշու իւն օլմուսուր։

եղէնք, տիւզ եագալը կէօմէք. աշըք ըննկի վէ տար բանթալօն, լուսթիւն պօթիւն, վէ ուզուն թիւլլիւ շարգա, վէ երկիրմի տօգուզ առ գըլմէթիւնտէ սարը Էնտիվէն կիւրիմիլ, իրի պիր քէօմէք ամըշ վէ ուզուն սագալընա նէֆիս գօգուլար սիւրմիւշ խոթ։

Բաս-լա-թամպ իտէ, չէրիքիւտէն զիեատէ կէնճ վէ չիք օլտու-ղունտան, տահա զիեատէ սիւսլէնմիլ խոթ։

Շէօյլէքի, աշըք լաճիվէրտ ըննկի կիւրիւտիկի սէթիսիսնէ բար-լազ վէ եալտըլը տիւլմէլէր թագտըմըշ, բարլազ տիւլմէլի գօր-ճալարը համիլ գալիքօ գուճալընտան կէօմէք, գըրմըլը քիւմիլ գուճալընտան եղէնք վէ տօնուգ եէլլը ըննկիւտէ բանթալօն կիւրիւ-միլ խոթ։ Մէրքուճուն սաաթ քէօմէքի, շարգալար վէ էլտիվէնի, Թրօմպ-Ալի-աղալընքիլէրտէն էտնա տէլլ խոթ։

Մէրքուճ, պընըլարընը տալի գօգուլու բօմատալար իլէ պիւքմիւշ վէ սիվիլթմիլ խոթ։

Մէրքուճան արգատալար, իշպու գընաֆէթիլէրիտէն մէմուտէ օլարագ, պու հալ իլէ էն պիրիսնի գլիւպիւն աղալըլալ պիլէ ըն-գապէթ իտէպիլէնէլէրիտէ տիւլիւնմէրտէ խոթիլէր։

Կօնթրանըն օտա խըղմէթիսի էթիէն, պուճարա գաբուեու աշըպ, ֆագաթ չիւպէսիլ, անլէրին էֆքեարընը իլթիգամ իթմէ-տիկիւտէն, — Նէ իսթէթօրսունուզ, տէլի սիւալ իթտի։

Թրօմպ-Ալի-աղալար. — (Մաղրուրանէ) Մ. պարօն տը Սթրէնի, պիլիլմէ պուլուշմաեա սէօզ վիւտիկիւտէն, վէ վիլիթամըզա պէլլէ-տիկիւտէն, քէնտիսիլլէ կէօրիւշմէ իսթիլէրի։

Խըղմէթեար, զաթէն էֆէտիսիւտէն ալմըլ օլտուղու թալի-մաթ ինապընճա, գարընընա չըգան իքիլէի կիպի ատէմէրէ պէք-մէքտէ օլտուղունտան, պուճար, անլէր օլտուղունտէ անլաեարագ, — Պէնիլմէ պէրապէր կէլլէն, շիմտի միւսիւ պարօնա խապէր վէրիլիմ, տէտի։

Սյնի վագըթտա, մէրքուճ խըղմէթեար, օ կիւնքի զինէթէ մախսուս օլարագ ճէլպ խոթիլլէ օլան կէնճ պիր խըղմէթեարալ իս-թապէն, — Մ. պարօն կէլլէն գատար, սիլ պու ատէմէր իլէ պիրիլէրտէ չու օտաեա կիլլէն, չիւնքի չիւպէն իսթիթօրուճ. Խըրըրագ պէնդէ-թօրլար, պուրատան կիլթալլէրի գէման, պիր շէյ էքթիլմէթիլի իս-թէմէմ, տէտի։

Կէնճ խըղմէթեար, մուվաֆֆագաթ իլարէթի իտէրէք, մէր-գուճան իքիլէիլի կիւրիլլէրի օտաեա կիւրտի, վէ քէնտիլլէրի տիգաթիլլէ թէնէսիսիս իտէրէք, ֆիքրիւտէն, — Եանըմաթօրուճ, անլէր տիլլէր, տէտի, վէ Բաս-լա-թամպ արտընա տէօնիւպ։

— Պու Նէ՛ տիր, պու հայալաղ նիլլին պիլլէ պու գատար տիգ-դաթ իտիթօր, աճապա էքքեալըմըլ ալմաեա՛ մը մէմուր օլմուշ տուր, տէլի իֆատէ իթտի։

Մուսալիսարէն, հայտուտը մէրքուճ, — Վալ Կիւնթօլէ, սէնմիսի, տէտի։

Կիւնթօլէ. — Էվիլէթ, պէն իմ։

Յիլվազը խըղմէթեարը մէրքուճ, Ժան Բօղիէ իլէ զէվէնիսիս սապըք մուգալլիլիլլէրի օլան տէլիլլէն իտի։ Մալիւճ օլտուղու իւլլէ, Ժօրթէթիս նաճուպու վէ մախսարա սէվիլլիլլիսիւ, պարօն տը Սթրէնիսիս խանէսիստէ մէգպուրէնէ ըիֆագաթ իթմէկի եէմին իթմիլ օլուպ, պու թասալվիլլուտէ լաեղըլալ մէվըլի ինքաե վաղ իթմէլ իւլլէ, եէվիլ մէգըիւրուն զինէթիստէ չալըմագ իլին խըղմէթեար մաղամընտա խանէի մէգըիւրէ կիլթիլլէ իթմիլ վէ իթիլիլլի տալի գապուլ օլմուսուշ իտի։

Կիւնթօլէն թասալվիլլուտէ, զիլլտէ իսպալըլալ կէօրէնէկիմիլ վէնէ իւլլէ, թէմալիլլէ պալա չըգմըլ իտի։

Բաս-լա-թամպ. — Վալ, սէն պուրատա խըղմէթեարը՝ մը իտիթօրտէ։

Կիւնթօլէ. — Էվիլէթ։

Բաս-լա-թամպ. — Մէյտան եէրիլլէրտէ վէ սահնէ իւլլէրիտէ օհունճուլուղու պարալըն՝ մը։

Կիւնթօլէ. — Էվիլէթ, զաթէն չօգտան պէրու օ օսանալտան օ-սանմըլ իտիմ. խըղմէթեարըլը արգու իտիթօրտուճ, պուճա տա պու քէրէրէ մուվաֆֆագ օլտուճ։

Պու սէօլլէր թալիլլէ օլունտուղունտա, պարօն տը Սթրէնի, պէլլէտիլի ատէմէրի կէլլէ օլտուգալընը իթիլլէնտէն խապէր ալա-բագ, աշաղընա էտի։

ԷՏԻՐՆԷ—ՍԱՐԷՄ ՊԷՅ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒՒ 122			ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒՒ 121		
Հէր կիւն հարեքէթ իտեր:			Հէր կիւն հարեքէթ իտեր:		
ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս. Տ.	ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս. Տ.
		Սապահ			Սապահ
Էտիրնէ	Հարեքէթ	8 20	Սարէմպէյ	Հարեքէթ	6 13
Գատը-քէօյ	»	8 55	Հարեմըզ	»	6 31
Մուսթաֆա-բաշա	»	9 32	Ֆիլիպէ	Ղիտուէթ	7 38
Հարմանլը	»	10 36	Իսկուր	Հարեքէթ	7 50
Թըրնօվա	Ղիտուէ	11 5	Խալիճ ունիցա	»	8 15
Խաւ-քէօյ	Հարեքէթ	11 25	Բարազլը	»	8 53
Եէնի-մահալլէ	»	12 13	Ենի-մահալլէ	»	9 31
Բարազլը	»	1 20	Խաս-քէօյ	»	10 43
Խալիճ ունիցա	»	1 59	Թըրնօվա	Ղիտուէ	11 25
		2 34	Հարեքէթ	Հարեքէթ	11 43
		2 56	Հարմանլը	»	12 24
Ֆիլիպէ	Ղիտուէ	3 11	Մուսթաֆա-բաշա	»	1 22
	Հարեքէթ	4 22	Գատը-քէօյ	»	1 57
Բաղարմըզ	»	4 50	Էտիրնէ	Ղիտուէ	2 30
Սարէմպէյ	Ղիտուէ				Մաշա
		Ագաւ			

Միւլհազաթ գաթարարներն թարիֆասը պաշգաճա նէշը օլուսմուշ տուր :

ԹԵՐՆՕՎԱ — ԵԱՆՊՈԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒՒ 322		ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒՒ 321	
Պէհէր Բաղար իրթէսի, Զարչէնպիհի վէ ձուսաա իրւնէրի հարէքէթ իտէր:		Վէհէր Սալը, Բէնչէնպիհի վէ ձուսաա իրթէսի իրւնէրի հարէքէթ իտէր:	
ՍԹԱՍԻՈՆ	Ս. Տ.	ՍԹԱՍԻՈՆ	Ս. Տ.
Իշպու գաթար պաշընճա խաթթըն աթխաթէրի գաթարալըն ախա սատթի տըր.	Սապահ	Եանպուլու	Շարէքէթ 6 3
Եարէմպէտէն	Վ. Խոսու 11 25	Ըպիմու-Բէրմանլը . .	7 26
Խտրիքտէն	Վ. Խոսու 11 25	Ենչի-Զարա	8 25
	37	Բատնէ մահալլէսի . .	9 26
Թըրնօվա	Շարէքէթ 11 35	Գարա-բունար	10 25
Գարա-բունար	» 12 50	Թըրնօվա	Վ. Խոսու 11
Բատնէ-մահալլէսի . .	» 1 35	Իշպու գաթար պաշընճա խաթթըն գաթարալը. ընա իրւսատըլէ տըր.	
Ենչի-Զարա	» 2 34	Սարէմպէտէն	Շարէքէթ 11 42
Ըպիմու-Բէրմանլը . .	» 3 8	Խտրիքտէն	Շարէքէթ 11 89
Եանպուլու	Վ. Խոսու 4 7		
	Ագչալ		Սապահ

ከሆሊሊፍ ሆኮስቶሮኮኒቲ

Լէվոնի, պու՛ մայիւմսը եազ-
տըդսան սօնրա, տիեթը քի՛ Վիլը
նէվը մախոստուսն օյան պու գուր.
Թարըճիւտն մէպէպ օլտուգլարը
գաթար ճիւտնը Թէհէ-պալը գահվէ-
նիլէրինէ քի՛մ էօտէհէճէք տիր.
«Պիղ, գըրըլան եախտ զայ օյան
էչեա հագըքնտա, մէրգու՛մ գահ-
վէնիլէրին տիր բարա պիլն ալա-
նադարնա իշպէ՛ն իտէրիղ»

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ՕՆՈՒՆՊԱԶԸՆ ԳԱՐԸՄԸ

37

վալիտեսի տիր, Սիրքէլէր վէ պանգնօթլար դալպ օլապիլիրլէր, պուն-

Թրքոսկ-Ալդազար՝ սրևսիւ սէփտիկինստէն, դըսսա թալեօլու վէ
ուսուոն էթէսի սէթօի. իւրօրսէ կնիճէ ապր էէն: